

Päiväys
26.3.2024

Diaarinumero
TKUHAO/39/2024

rajavartiolaitos@raja.fi
VPRVLEoikeudellinenosa@raja.fi

Viite: Sisäministeriön lausuntopyyntö
VN/5349/2024
VN/5349/2024-SM-3

Lausuntopyyntö hallituksen esitysluonnoksesta laiksi väliaikaisista toimenpiteistä välineellistetyin maahantulon torjumiseksi

Turun hallinto-oikeus kiittää mahdollisuudesta lausua luonnoksesta hallituksen esitykseksi. Lausumiselle annetun lyhyen aikataulun puitteissa hallinto-oikeus kiinnittää huomiota erityisesti esityksessä olennaisiksi katsomiinsa seikkoihin ja lausuu seuraavaa:

Hallinto-oikeus ymmärtää esitysluonnoksen taustalla olevat huolenaiheet. Hallinto-oikeus pitää kuitenkin esityksessä ongelmallisena sitä esitysluonnoksestakin ilmenevää seikkaa, että esitetyn lainsäädännön tavoitteet ovat lähtökohtaisesti vaikeasti yhteensovittavissa EU-lainsäädännön ja kansainvälisten ihmisoikeusvelvoitteiden edellyttämän tehokkaan ja tosiasiallisen turvapaikanhakuoikeuden kanssa sekä palautuskiellon noudattamisen ja näihin liittyvien menettelyllisten takeiden kanssa.

Yksittäisenä seikkana hallinto-oikeus kiinnittää lisäksi huomiota siihen, että esitysluonnoksessa jää epäselväksi, millä perusteella lakiehdotuksen 5 §:n mukainen viranomaismenettelyn voitaisiin katsoa olevan muuta kuin varsinaista asian käsittelyä hallintomenettelyssä, kun otetaan huomioon perustuslain 21 §, esitetyn menettelyn luonne sekä siitä henkilölle aiheutuvat seuraamukset. Asiassa tulisi tältä osin arvioida tarkemmin lakiesityksen 5 §:ssä esitetyn viranomaisen tapauskohtaisen arvion suhdetta hallintolain mukaiseen päätökseen ja siten myös mahdollisuuteen hakea muutosta valittamalla.

Esitykseen erityisesti kansainvälisten ihmisoikeusvelvoitteiden näkökulmasta liittyvien ongelmakohtien vuoksi hallinto-oikeus pitää tärkeänä, että työtä välineellistetyin maahanmuuton aiheuttamien ongelmien poistamiseksi edelleen jatketaan.

Lausunnon ovat valmistelleet hallinto-oikeustuomarit Ville Härmä ja Sampo Löf-Rezessy.

Seija Kaijanen
Ylituomari